

Rövşən Novruzovğlu son dövrün ən məhsuldar müəlliflərindəndir. O, Kanada, ABŞ və İtaliya kimi mühüm dövlətlərin universitetlərində fəaliyyət göstərən strateji araşdırmalar mərkəzlərinin həmsədridir. Onun bilavasitə erməni işğalına məruz qalınan Dağlıq Qarabağ torpaqlarında gedən proseslərlə bağlı “Qarabağ: nəzarətsiz zona”, “Qarabağ: terror edilmiş torpaq”, “Genosid”, “Erməni terroru və çirkli pullar”, “Dövlətçiliyimizə təhlükə mənbələri” (5 cildə) və sair tədqiqat əsərləri oxucular arasında çox maraqla qarşılanıb. Sadalanan kitablar onun ədəbi-publisistik əsərlərinin kiçik bir qismidir. O, bu gün də tədqiqatlarını böyük enerji ilə davam etdirməkdədir.

* * *

Bu günlərdə görkəmli tədqiqatçı alimin “Mənə imkan verin...” adlı publisistik povesti oxucuların ixtiyarına verilib. Kitabın nəşriyyat qeydində verilən məlumat əsərin motivi haqqında xüsusi oxucu marağı yaradır: Vaxtilə Böyük Britaniyanın 1945-ci ildə ikinci dəfə baş naziri seçilmiş Uinston Çörçill demişdir:

İran xalqı üçün çox vacib və gərəklili olan tədqiqatlarının taleyi nun əbədi yaşamasına haqq qazandırdı...”

Gününü xəstəxanalarda keçirən, bir baş ağrı dərmanı üçün içində haqq-hesab quran, kitablarını qol-tuğuna sıxıb, qapı-qapı gəzən... alim sizdən nə istədi ki?... Ailəsi üçün, övladı üçün... itinizə, pişiyinizə verdiyiniz çörəyin bir qırığını istəyir...

İmkan tapın, haqqımı qaytarın...

ALİM ÖMRÜNƏ ELEGİYA, yaxud Rövşən Novruzovğlunun yeni publisistik povesti haqqında

“Mən bu dünyaya sizin, cəmiyyəti yaradan və dəyişən istedadınıza baxıb “Şah” dedim. Amma təəssüf və həyəcənla bildirirəm ki, ağır həyatınız və güzəranınız məni mat qoydu”.

Bu maraqlı müraciət əslində, əsərin çox ciddi mövzusunun xəbər verir. Müəllif ədəbi qəhrəmanını bir çox çıxılmazlıqlardan keçirir. Onun iradəsini sınağa çəkir. Qəddarlıqla humanizmin, xeyirlə şərin qarşılaşmasında əsil insan obrazının yaşamağı olduğu faciəni durumu qələmə alır. Əsər həmcə kiçik olsa da, böyük mətləblərdən bəhs edir. İnsanların psixoloji durumu, kənddə yaşayışın mənzərəsi, şəhərdəki həyat tərz, elm aləmindəki ziddiyyətlər fonunda müxtəlif sənət və peşə adamlarının elm və qeyri-elm sahəsində işləyən şəxslərin kimlikləri öz əməllərində görünür.

Müəllif əsərinə sanki mətləbə dəxli olmayan bir pırıq ilə bitirir: “Ömrü-günü dəli olan... acından qan qusan bir alim sizdən nə istəyir ki... çörək... çörək... çörək... qoy yavanlıq sizin olsun. Qapınızdakı itlərin olsun. Amma şahın arvadı ərindən fərqli olaraq ölkədə sayılıb-seçilən qələm sahibi, professor Məhtəvi adlı bir alimə, elm xadiminə əl uzatdı, onu bataqlıqdan çıxarıb, məşhur etdi, kitablarını çap etdirib, tədqiqatçı üçün yollar açdı, məktəb yaratdı. Günlərin bir günü Məhtəvi vəfat edərkən özündən sonra vəsiyyət yazılmış bir məktub qoyur. O, yazırdı: “...Mən öz xalqımdan istərdim ki, mənim adımlı çəkəndə, xanım Fərəhin də adını çəksin. Çünki mənim kitablarımın,

Akademik köksünü ötürdü. məktubu büküb; mən, - dedi, bu məktubu özüm qoyacam məzarın üstünə. Darıxma...”. Rövşən Novruzovğlunun zəngin fantaziyası, dilin incə laylarından ustalıqla bəhrələnməsi ona imkan verib ki, oxunaqlı bir əsəri araya-ərsəyə gətirsin.

“Mənə imkan verin...” publisistik povestində danışan və danışmayan, susan və susmayan insanlar qarşı-qarşıya gətirilir. Sanki vicdanlar vurur. Gördüyü haqsızlıqlara göz yumur, ancaq öz güzəranı haqqında düşünən birisinin cəmiyyətə verdiyi ağıl dozasına Rövşən Novruzovğlu onun öz sözlərilə qiymət verir: “Sən çox danışsən. Eşitsələr sənin üçün yaxşı qurtarmaz. Mən də bunları bilirəm, amma susuram. Sən fikir vermirsən ki, elmlər doktorları, fəlsəfə doktorları susur? Sən onlardan güclü olacaqsan? Görmürsən ki, Künə xanımın vaxtında nə qədər dəyərli alimləri çıxarıblar? dəyərli adamların yerinə nə qədər dəyərsiz adamları götürüblər? Təmənnə də öz yerində. Bizimki gözətçilikdir”.

Çox aydın və sərrast müşahidələr əsasında yazılmış əsərin baş qayəsi insanı qorumaq, insanı daha uca bayraq kimi görmək fikrinin təlqinidir.

Rövşən Novruzovğlu sözünü deməyi bacaran, həm istedadlı, həm də cəsarətli ilə fərqlənən yazıçıdır. Əsər oxumaq üçün yazılır. Rövşən Novruzovğlunun yazdıqları oxunan əsərlərdir.

Ə.ƏZİZLİ